

Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie wolności i pluralizmu mediów w otoczeniu cyfrowym

(2014/C 32/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

ODNOTOWUJĄC, ŻE:

1. wolność i pluralizm mediów to wartości podstawowe, zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Wartości te są jednym z filarów demokracji, ponieważ media odgrywają ważną rolę w zapewnianiu przejrzystości i rozliczalności oraz mają wpływ na opinię publiczną i na udział obywateli w procesach decyzyjnych i ich wkład w te procesy;
2. w ostatnich latach w Unii Europejskiej odnotowuje się wiele wyzwań związanych z wolnością i pluralizmem mediów. Część z nich znalazła oddźwięk w sprawach sądowych, oficjalnych dochodzeniach, raportach Parlamentu Europejskiego i organizacji pozarządowych, a także w krajowych i europejskich debatach parlamentarnych;
3. sprawą zasadniczą dla zagwarantowania wolności i pluralizmu mediów jest ich przejrzystość właścicielska oraz przejrzystość źródeł ich finansowania;
4. kluczowe znaczenie dla zagwarantowania wolności mediów ma zapewnienie dziennikarzom ochrony przed bezprawnym naciskiem – zwłaszcza w czasach kryzysu gospodarczego i transformacji w sektorze mediów;
5. jednym z kluczowych elementów wolności mediów jest dbanie o odpowiednią ochronę źródeł dziennikarskich;
6. wolności i pluralizmowi mediów sprzyja dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, czyli ramy regulacyjne UE w dziedzinie audiowizualnych usług medialnych. Kluczowa rola w egzekwowaniu tych ram przypada właściwym audiowizualnym organom regulacyjnym w państwach członkowskich;
7. komisja finansowo wspiera szereg analiz, raportów, projektów i skoordynowanych działań w dziedzinie wolności i pluralizmu mediów;
8. bardzo ważne prace w dziedzinie wolności i pluralizmu mediów prowadzi Rada Europy. W tym kontekście protokół ustaleń z 2007 roku między Radą Europy a Unią Europejską wśród wspólnych priorytetów i głównych dziedzin współpracy między tymi organizacjami wymienia wolność wypowiedzi i wolność informacji;
9. internet ułatwia dostęp do informacji i oferuje obywatelom nowe możliwości zaangażowania, dyskusji i kształtowania

opinii. Choć sprzyja to wolności wypowiedzi i zwiększa pluralizm poglądów, pojawiają się nowe wyzwania związane ze sposobem docierania do informacji i ich oceniania. Należy zwrócić szczególną uwagę na ewentualne negatywne skutki zarówno nadmiernej koncentracji własności w tym sektorze, jak i rosnącej pozycji selekcyonerów informacji;

10. ponieważ internet ma charakter globalny, nie da się geograficznie ograniczyć przedmiotowych spraw,

ZGADZAJĄ SIĘ, ŻE:

11. wysoki poziom niezależności i pluralizmu mediów nie tylko jest podstawą demokracji, lecz także przyczynia się do wzrostu gospodarczego i do jego trwałości;
12. ważną rolę w ustanawianiu standardów wolności i pluralizmu mediów odgrywa Rada Europy, należy więc kontynuować i zacieśniać współpracę z tą organizacją;
13. obywatele powinni mieć łatwy dostęp do informacji o właścicielu danego środka masowego przekazu oraz o innych podmiotach lub osobach czerpiących korzyści z tej własności, tak by mogli świadomie oceniać informacje, które otrzymują. Ważną rolę w tym kontekście pełni umiejętność korzystania z mediów;
14. współpraca audiowizualnych organów regulacyjnych i innych stosownych właściwych organów oraz dzielenie się przez nie wzorcowymi rozwiązaniami przyczyniają się do funkcjonowania unijnego jednolitego rynku oraz do otwartości i pluralizmu pejzażu medialnego;
15. zapewnienie wysokiego poziomu wolności i pluralizmu mediów jest sprawą zasadniczą dla wiarygodności UE podczas negocjacji z państwami do niej przystępującymi i negocjacji na forach międzynarodowych,

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄ:

16. zieloną księgę Komisji pt. „Przygotowanie do nadejścia w pełni zintegrowanych mediów audiowizualnych” ⁽¹⁾,

PRZYJMUJĄ DO WIADOMOŚCI:

17. niezależny raport grupy wysokiego szczebla ds. wolności i pluralizmu mediów ⁽²⁾ oraz niezależny raport forum przyszłości mediów ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dok. 8934/13 – COM(2013) 231 final.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/HLG%20Final%20Report.pdf>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/forum/report.pdf

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

18. zapewniły niezależność audiowizualnym organom regulacyjnym;
19. poczyniły odpowiednie kroki, aby osiągnąć faktyczną przejrzystość właścicielską mediów;
20. poczyniły odpowiednie kroki, aby zapewnić dziennikarzom prawo do ochrony źródeł oraz chronić dziennikarzy przed bezprawnymi naciskami;
21. poczyniły odpowiednie kroki, zależnie od sytuacji krajowej, aby zapobiegać ewentualnym negatywnym skutkom nadmiernej koncentracji własności mediów,

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

22. nadal wspierała projekty mające zwiększyć ochronę dziennikarzy i pracowników mediów;
23. nadal wspierała niezależne narzędzie monitorujące, służące do oceny zagrożeń dla pluralizmu mediów w UE (Monitor

pluralizmu mediów) – wdrażane przez Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji – i zachęcała do jego dalszego stosowania państwa członkowskie i wszystkie odpowiednie zainteresowane strony;

24. poszerzyła za pomocą działań o charakterze nieustawodawczym⁽¹⁾ współpracę audiowizualnych organów regulacyjnych z państw członkowskich oraz propagowała wzorcowe rozwiązania w odniesieniu do przejrzystości właścicielskiej mediów;
25. oceniła skuteczność tych środków, po to by rozważyć ewentualne dalsze działania,

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

26. chroniły, propagowały i stosowały w praktyce wartości zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i w tym kontekście z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości zajęły się wyzwaniami związanymi z wolnością i pluralizmem mediów w UE.

⁽¹⁾ Komisja nie zgadza się ze sformułowaniem „działania o charakterze nieustawodawczym”, ponieważ wolałaby sformułowanie bardziej elastyczne.